

Nro. 50.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Pénteken Junius 21-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s

A' Pazmaniták Collégiumának mostani igen
érdemes All-Rectorját, F. T. *Szajtler József* Urat
és F. T. *Palsovits Márton*, a' Nagy Tapoltsani
Megye All Esperestjét, és egyszersmind a' N. Ta-
poltsányi Parochus Urat, a' Posonyi Megyés
Kaptalannak Canonokjaivá tenni méltóztatott
Felséges Urunk.

Spanyol Ország.

A' Spanyol szélekről ezeket írták Május 25-
dikén: — Minekelőtte Marschal Massena *Sala-*
mankát, a' hova fő hadi szállását a' *Fuentes d'*
Onnoroi véres tsata után vitte vala, oda hagy-
ván Párisba elútazott vólna, előbb a' seregeket
új tanyákba helyheztette. Az az ármádia, melly

a' Marschal *Ney* elmenetelétől fogva , mint leg időssebb Generálisnak *Marchandnak* vezérlése alatt vólt, 's a' Marschal *Marmont* oda érkezésétől fogva ő tőlle vezéreltetik , Ciudad-Rodrigo körül tanyázik , olyan rendelés mellett , hogy az Anglusoknak , ha onnan felől Salamanka tartományába bé ütni akarnának , áljon ellenek. A' Marschal *Massena* vezérlése alatt vólt ármádiát is *Marmont* vette , mint a' Portugalliai nevet viselő ármádiánál most tsak egyedül találtató Marschal , egy ideig való (provisoriai) vezérlése alá. Ezen ármádia előtt, *Sante-Felice* és *Saumonoz* között, oly módon szállott meg a' Gen. *Regnier* vezérlése alatt egy más Frantzia sereg , hogy az Anglus Ármádiának jobb szárnyát Rio-Seccónál szüntelenül szemügy alatt tarthassa. Még két más magános seregek , egyik az *Abrantesi* Herzeg , másik a' Gen. *Drouet* vezérlése alatt , oly módon mentek hátúlról szállásokra , hogy ha a' szükség kívánni találja , *Regniernek* és *Marmontnak* azonnal segítségekre mehessenek. De úgy láttzik a' Valadolidi leg újjabb tudósításokból , hogy talám ezek a' Frantzia ármádiák magok iparkodnak a' meg támadólag való tsatázást nem soká ismét elkezdni , tsak azt várják , hogy a' Marschal *Bessieres* vezérlése alatt lévő úgy nevezett Északi ármádiától érkezzenek meg hozzájuk a' segítő seregek. Ezen két t. i. Északi Portugalliai ármádiák , már külömben is egy plánum szerént kezdték tenni a' mozdulásokat. E' végre ment közelébről Marschal *Bessieres* Valadolidból Salamankába , a' hova Valadolid mellől a' Vezérlése alatt lévő seregnek egy része is azonnal utánna indúlt. — Ó-Kastiliából

is különbkülömb tsapatok rendeltettek Salamánka felé, 's azt beszélük, hogy értékre esett a' Frantzia Vezéreknek az, hogy az Anglus ármádiának nagyobb része Alentejo tartományának fordulván, onnét Extremadurába szándékozott bényomúlni, hogy magát a' már ott lévő Spanyol insurgens tsapatokkal a' Lord Vellington személyes vezérlése alatt egyesítvén, Kadiksnak az ostrom alól való fel oldoztatásán iparkodják. Ugyan ezen hír szerént Északi Portugalliában a' Coa mellett tsak a' Portugallusok maradtak 12000 Anglusokkal. Ha igaz ez a' hír, úgy az Anglusoknak ezen mozdúlásaikhoz képpest, a' Marschal Marmont Armádiájának is vagy Extremadura felé kell fordulni, vagy pedig a' Coa mellett lévő ellenséges linea megtámadása, 's az Északi Portugalliába való új béütés által Wellingtont arra kénszeríteni, hogy számos seregét ismét a' Douro mellé hozza vissza. Némellyek azt erősitik, hogy Marschal Massena tsak néhány hetekig fog Párisban múlatni, és ármádiájának vezérlését nem soká ismét által fogja venni.

A' mi az Andalúsiái újabb környülállásokat illeti, ezekről így írnak a' közönséges levelek *Madridből*: Nem lévén a' Gen. Graham expeditziójának, a' melly által az Anglus és Spanyol egyesült seregek Kadikst az ostrom alól fel akarták szabadítani, kívánt kimenetele, azólta újabb plánumot tsinált ugyan ezen tzéljának elérésére az ellenség. A' Kadixi Spanyol őrző seregnék nagy része hajókra ült, és a' Gvadiána torkához evezvén, Ayamonte mellett a' partra kiszállott. Ennek a' seregnék vezérlését arra a' *Blake* nevű Generálisra bízta az Insurgens Országlószék, a' ki

régebben Spanyol Országnek napkeleti részén vezérkedett, hanem egy idő óta az Országlószék tagja volt, a' hová az Anglusok tsinálták bé, a' kik igen nagy bizodalommal viseltettek eránta. Egy más ugyan tsak Insurgens Generális, Castannos, ki az Andalúsiái Insurgens Armádiát 1808-ban vezérelte, most ismét annak a' Spanyol ármádiának rendeltetett vezérévé, a' mellyet Generális Mendiczabál a' Badajozzi megverettetés után újra öszveszedett, és a' mellynek egy része most a' boldogúlt Romána seregének maradványa is. Ezen két insurgens vezérekhez, Blake és Castannos Generálishoz, bizodalommal viseltetnek az Anglusok. Ezekre a' bízott, hogy a' Gen. *Beresford* vezérlése alatt lévő Anglus sereggel, a' melly Badajoznak elesése után *Elvas* várának fedezésére küldtetett vala, egyetértőleg dolgozzanak. Castannosra a' bízott, hogy Badajozt vegye vissza a' Frantziáktól, míg az alatt Beresford Extremadurát elfoglalván a' Gen. *Latour-Maubourg* vezérlése alatt ott tanyázó Frantzia csoportokat semmivé teszi. A' Blake vezérlése alatt Ayamontéhez kiszállott Insurgens ármádia eleibe az a' rendelés vólt adattatva, hogy a' tenger mellől a' hegyek közzül előnyomúlván, *Sevillát* foglalja el, melly által Marschal *Victor* Kadixnak odahagyására kényszerítetvén, e' szerént egész Andalusia szépen az Insurgensek' kezeire jutni gondoltatott. Beresford és Castannos már Extremadurába bényomúltak, a' Tagus vizét elfoglalták, és Badajozt körül kerítették vala. *Latour-Maubourg* magát onnét visszahúzóván, Badajozba elegendő őrző sereget küldött bé, 's az után útját Sevilla felé kezdette folytatni,

hogy magát a' Marschal Soult seregeihez tsatolja. *Blake* a' M. Soult jó intézetei miatt útját egyenesen Sevilla felé nem folytathatván, tsak nem járhatatlan útakon kénytelenítettett Xeres-de-los-Cavalleros felé menni, hogy magát Beresfordal egyesithesse. —

„A' szövetséges seregeknek ezen mozdulásai alatt M. Soult egész Andalúziából Sevillához gyűjtött minden másutt nem elkerülhetetlenül szükséges seregeket; ugyan ezen időben egyéb számos segítő seregek is érkeztek meg Andalusiába; mind ezekből ő egy meg lehető's erejű armádiát formált Sevillánál. Balra a' hegyek között számos tsapatokat küldvén el részszerént a' Blake seregének hátulról való fenyegetésere, részszerént elesége útjának el vágására, ő maga, t. i. Soult a' fő armádiától Badajoz felé útnak indúlt. Útjában a' Latour-Maubourg seregét is magához tsatolta. Addig míg ez meg eshetett, egyenesen a' Tágus felé vitte seregeit a' Fr. Marschal, ekkor pedig balra tsavarodván, úgy ejtette útját, hogy Almeadralejó és Badajoz között (ezen vártól délre valami 8 órányira) a' Beresford és Castannos seregeikre talált. Itt kemény veredésre került a' dolog, mellyben a' szövetségesek megverettettek. Egy tsapatja a' Blake seregének is részesült a' meg verettetésből. Badajoz ilyen módon az ostrom alól fel oldoztatván, az abban lévő Fr. őrző sereg magát a' M. Soult armádiájával öszve tsatolta. Miként menti meg magát a' Blake seregének több része, nem lehetett tudni, minthogy a' tenger felé vivő utak már elfoglaltatva lévén, oda vissza nem mehetett.“ — Eddig van a' Mádridi tudósítás. Ott

minden nap várták ezen nevezetes történet felől a' hivatal szerént való és környülállásos tudósítást, valamint szintén azt is, hogy azután mik történtek a' Badajozzi vidékeken. Egyenesen Sevillából még semmi tudósítás nem érkezett volt a' dolog felől. Június 10-dike előtt (ezt jegyzik meg a' külső levelek) a' Párisi Monitőrben sem jött volt még ki erről semmi hivatal szerént való tudósítás.

Frantzia Birodalom.

A' 12-dik Juniusi Monitőrben az Almeidai erősségnek a' levegőbe lett felvettetéséről, és az őrző seregnek onnan való eljövételéről jött-ki egy környülállásos előadás, mellyben szép olvasni való dolgok találtak: hanem igen hosszú lévén, ma nem szolgálhatunk kiadásával. Nevezetes környülállás a' többek között az a' mód, hogy a' kiütés előtt miképpen tétette Gen. Brenier minden ágyúit, szekereit, és minden egyéb hadi készületeit semmivé, hogy az ellenség azoknak hasznokat ne vehesse. — (Erről más alkalmatossággal bővebben).

A' Romai Király Keresztségi solennitássairól is környülállásos tudósítást adott ki a' Monitör, a' melly itt következik lehető rövidséggel: —

„Ő Cs. Felségek és a' Római Király, Jun. 8-kán estvéli 7 órakor St. Cloudból, a' minden felől özsze-futó véghetetlen sokaságnak örvendező kiáltozása közben, a' Thüilleriába bé jöttek.

„Jun 9-dikén reggeli 8 órakor az ágyúk dörgeése és harangok zúggása hírül adta a' solennitásoknak kezdődését; a' fegyveres tsapatok rendelt helyeikre kiállottak; az Érseki templom ajtajit és belső részeit a' Cs. testőrző sereg el-

foglalta; délutánni 2 órakor a' hintók rendbe álván, azokban 4 órakor a' Státus fő rendjei a' templom felé megindultak; a' Császárnak és Császárnénak megindulását estvéli 6 órakor ágyúk dörgése jelentette. A' templomhoz hét órakor érkezvén meg, annak fő ajtajánál a' Fő Alamisnárius Kárdinális Fesch fogadta a' Fő Papsággal egyetemben ő Felségeket. A' Keresztatyai hívatalt az Ausztriai Császár ő Felsége képében a' testvér öttse a' Würtzburgi Nagy Hertzeg vitte véghez. Keresztanyák voltak a' Napoleon Császár anyja, és a' Nápolyi Királyné képében Hortensia (a' Hollandiai vólt) Királyné. A' Római Király ezüstel szövetett és hölgy-menyét (hermelin) bőrrel prémzett palástba vólt öltözködve, mellynek hátra nyúló alját a' Valmyi Hertzeg (Marschal Kellermann) tartotta, vagy vitte utánna

„A' kereszttségi tzeremóniának végbemenetele után, mellyet a' Cs. Fő Alamisnárius vitt véghez, így kiáltott fel három versben a' Czímeres Herold a' Chórusból: *Éljen a' Római Kiraly!* a' melly felkiáltás a' jelen lévőktől is mindannyiszor sokáig viszonztatott. Különös buzgóságot gerjesztett a' jelenlévőkben az, midón a' Császár a' kisedet a' Császárnétól, ki azt ezen idő alatt fennálva karjai között tartotta, elvévén, látható megilletődéssel magasan felemelte. Azután elkezdődött a' *Te Deum* és a' *Domine salvum fac*, melly után a' Fő Alamisnárius a' jelenlévőket az áldásadás által elbotsátotta. Másfél óráig tartottak a' kereszttségi czeremóniák. — Innen vatsorához mentek ő Cs. Felségek a' városházához, a' hol a' Párisi Polgármestertől beszéd által

fogadtattak. A' Császári asztal felemelt helyen vólt felterítettve, a' melly mellett ezek a' személyek ültek: a' Császár mellett bal felől a' Császárné, mellette a' Hollandiai Királyné, mellette Borghese Cs. Hertzeg Asszony, azután a' Würtzburgi Nagy Hertzeg; a' Császár jobbjára felől az öreg Császárné a' Császár Anyja, azután a' Spanyol Király, a' Westphaliai Király, Printz Borghese, és az Olasz Vitze Király. A' Császár és Császárné karos székbe ültek kárpit alatt. A' szála' tzifraságai közt találtattak a' Frantzia Birodalom 49 első várossainak tzímerek, Páris, Róma, Amsterdám legelől egymásután, a' többek pedig az ábéce sora szerént lévén helyheztetve. Azután Concert, 's az után a' trónusos szálában úgy nevezett Cercle következett, a' melyben sokakkal beszélgetett a' Császár. A' Városházától 11 $\frac{1}{2}$ órakor távoztak el ő Felségek, a' hol akkor a' vendégség és bálozás elkezdődvén más nap víradta után is tartott. A' város egész éjjel meg vólt világosítva. Míg a' solennitások a' templomban és a' városházánál folytak, az alatt a' város külömbkülömb részeiben lévő előljárók leányokat adtak férjhez, az italt és eleséget szünet nélkül osztották a' sokaságnak, külömbkülömb játékok tartattak, az Egyeség piatzán tűzjáték adatott, 's több e' félek.

A' Nemzeti Concilium még nem kezdődött vólt el; gondolták, hogy 17-dikben fog elkezdődni.